22U105 (Pages: 2) Name: ……………………………

Reg. No: ……………………

FIRST SEMESTER B.Com./B.B.A. DEGREE EXAMINATION, NOVEMBER 2022

(CBCSS-UG)

CC21U SKT1 A07(2) – SAMSKRTASAHITYADHYAYANAM – I
(PROSE, SUBHASHITAS AND BASIC GRAMMAR)

(Sanskrit – Common Course)

(2021 Admission onwards)

Time: 2½ Hours Maximum: 80 Marks

Credit: 4

I. **लघुखण्डिकया उत्तरं लिखत** (Write short notes - 15 questions, carries 2 marks each)

1. चक्रधारिणः पुरुषस्य क्षुत्पिपासाप्रतीकारः कथं जायते?
2. स्वप्ने दृष्टःपद्मनिधिः मणिभद्रं किम् उवाच?
3. महान्त एव महतामर्थं साधयितुं क्षमाः।- ससन्दर्भं आशयं विशदयत?
4. अश्वानां दाहोपशमनोपायः कः?
5. न निश्चितार्थाद्विरमन्ति धीराः- विशदयत?
6. सत्सङ्गतेः प्रयोजनानि लिखत?
7. संपत्सु आपत्सु च माहतां चित्तं कथं भवतीति विशदयत?
8. एतत् त्रयं जगति पुण्यकृतो लभन्ते- अत्र त्रयं किम्?
9. विभाति कायः करुणापराणां ---- केन?
10. शीलं परं भूषणम्- निरूपयत?
11. सन्तः सन्तप्यन्ते न दुःखेषु- कस्मात्?
12. पुराकृतानि पुण्यानि कं कं रक्षति? कदा?
13. वाक्येषु योजयत- 1. यदा - तदा 2. विना
14. पुरुषवचनानि लिखत- 1. पठति 2. अरक्षत्
15. भू धातोः लटि रूपाणि लिखत।

(Ceiling: 25 Marks)

II. **एकया खण्डिकया प्रश्नानाम् उत्तरं लिखत।** (Paragraph type carries 5 marks each -8 questions)

16. मेषसूपकाराणां कलहस्य परिणामः कः ?
17. ब्राह्मणीनकुलकथायाः सारांशं विशदयत?
18. सोमशर्मपितृकथां लिखत।
19. लोभाविष्टचक्रधरकथानुसारं दारिद्रयं वर्णयत?
20. अकारान्त- पुल्लिङ्ग- वृक्षशब्दरूपाणि लिखत?

व्याख्यात -

21. वदनं दशनैर्हीनं लाला स्रवति नित्यशः। न मतिः स्फुरति क्वापि बाले वृद्धे विशेषतः॥-व्याख्यात?

22. येषां न विद्या न तपो न दानं ज्ञानं न शीलं न गुणो न धर्मः ।
    ते मर्त्यलोके भुवि भारभूताः मनुष्यरूपेण मृगाश्चरन्ति ।।

23. केयूराणि न भूषयन्ति पुरुषं हाराः न चन्द्रोज्वलाः न स्नानं न विलेपनं न कुसुमं नालङ्कृताः मूर्धजाः। वाण्येका समलङ्करोति पुरुषं या संस्कृता धार्यते क्षीयन्ते खलु भूषणानि सततं वाग्भूषणम् भूषणम्॥-व्याख्यात?

(Ceiling: 35 Marks)

III. **द्वयोरुत्तरं लिखत** Essay type carries 10 marks each (2 out of 4)

24. हतः शत्रुः कृ तं मित्रं रत्नमाला न हारिता। नालेन पिबता तोयं भवता साधु वानर-सूचितकथां वर्णयत?

25. कुदृष्टं कुपरिज्ञातं कुश्रुतं कुपरीक्षितम्। तन्नरेण न कर्त्तव्यं नापितेनात्र यत्कृतम्॥-यथाग्रन्थं निरूपयत?

26. संस्कृतवाङ्मये पशुपक्षिकथायाः स्थानं निरूप्य तत्र पञ्चतन्त्रस्य प्राधान्यं विशदयत?

27. लोभो न कार्यः- लोभाविष्टचक्रधरकथामाधारीकृत्य उपन्यस्त?

(2 × 10 = 20 Marks)

****